مجیت غافوری
زاریف بشیری شیعرلری بار

نومر ۲۰ . ذوالقعده ۲۲ سنه ۱۳۲۳ چهارشنبه ۱۹۰۶ سنه غنوار ٤ صحیفه ۳

غزته بهاسی

	بر یللق	آلتی آیلق	۳ آیلق	بر آیلق
	صوم تین	صوم تین	صوم تین	صوم تین
جیت‌گه	۵ «	۲ ۵۰	۱ ۳۰	« ٤۵
شهرگه	٤ «	۲ «	۱ «	« ٤۰
چیت مملکتکه	۷ «	۳ ۵۰	« «	« «

آدرس آلماشدرو ۲۵ تین
اعلان اچون برنچی بیتده پیتیت سطرندن ۱۰ تین آقتق بیتده ۵ تین آلنور.

قزان مخبری ۱۳۲۳

اخطار:
غزته‌نك مسلکنه موافق هر تورلی تحریرات طبع ایچون قبول ایدیلور.
غزته‌گه باصوله‌جق مقاله‌لرنی اوزگارتورگه اداره اختیارلیدر.
باصلمغان تحریرات کیرو بیارلماس.
اداره خانه، ایرته‌گی ۹ دن کیچ ۸ گه قدر آچق. یازو بوله‌سی سویله‌شور ایچون ۱۰ دن ۲ گه قدرگنه آچقدر.

АДРЕСЪ: КАЗАНЬ, РЕДАКЦІЯ ГАЗЕТЫ „КАЗАНСКІЙ ВѢСТНИКЪ". НОМЕРА „БОЛГАРЪ" № 8

تیلیفون نومر ۷٤۸ نچی

بر نسخه‌سی ۵ تین — هفته‌ده اوچ مرتبه چغادر — بر نسخه‌سی ۵ تین

قزان مخبری ۱۳۲۳

بو کوندن آطنه‌ده اوچ مرتبه، دوشنبه، چهارشنبه، جمعه کونلری سینزورسز چغادر.

۱۹۰۶ نچی سنه ایچون مشتری دفتری آچلدی.

«قزان مخبری» نڭ مسلکی، ایکی آیلق حیاتی بلان شاید معلوم بولغاندر:

«قزان مخبری» حقوق مدنیه نڭ، اساس حریتلر نڭ، دین، ملت، وافراد آراسنده سیاسی مساواتنڭ، عدالتلی مشروطیت اداره نڭ مروج ومدافعیدر؛ «قزان مخبری» روسیه‌ده‌گی بارچه مسلمانلر نڭ، باشقه قوملر بلان بوله‌جق ترکلك اوزوشوونده آرطده قالماوی وبونڭ ایچونده دین، ملت ومعارفچه بولغان اوزگه لکلرینی یوغالتماغان حالده ترقی ایتووی، قوتلنووی ایچون طریشوچیدر؛ ترقی وقوت، علم ومعارف وادبیات برلان حاصل بولغان ایچون، «قزان مخبری» ملتمز ایچنده بونلر نڭ آرطووینه طارالووینه غیرت ایتوچیدر.

«قزان مخبری» نڭ مندرجاتی: نظام وقانونلر، سیاسی، علمی ادبی مقاله‌لر، اشعار، قزان، روسیه، چیت یر وبالخاصه اسلام مملکتلری خبرلری، مخابره ومکتوبلر، متفرقه‌لر، بیرژا خبرلری واعلانلر بولادر؛ آیروچه خانملر قسمی‌ده واردر.

«قزان مخبرینه» تو بنده‌گی محترم یازوچیلریمز اشتراك ایته‌لر:

دملا عالمجان البارودی حضرتلری، مؤرخین مشهوره‌مزدن داملا حسن‌عطا حضرتلری، ملا عبدالله آپانای حضرتلری، ملا شاکر قلیی حضرتلری، ملا صادق الایمانقولی حضرتلری، ملا علی الاصغر الغفوری حضرتلری، سرمحررمز آدۋاکات سیدگری میرزا آلکین، هادی افندی مقصودی، محمد فاتح افندی کریمی، حارث افندی چیستاپولی، فیضی افندی بوبی، مؤرخین ملیه‌مزدن عین الدین افندی احمرف، نیاز محمد افندی سلیمانوف، عیاض افندی اسحاقی، پاریژ دارالفنون طلبه‌سندن صدری افندی مقصودی، فؤاد افندی طوقطارف، شاکر افندی محمدف، شعرای ملیه‌مزدن عبد المجید افندی غفوری، حبیب الرحمن افندی زبیری، میرعزیز افندی اوقاصی، عبد الکریم افندی قشقاری، ضیاء الدین افندی کمالی، عبدالمنان افندی رحمانقولی، عبد الحمید افندی آپانای، برهان افندی شرف، ادریس افندی بغدانف، عبدالحمید افندی قازاقوف، یوسف افندی آقچورا اوغلی وسائره. محرره‌لرمزدن زینب ع‌ك‌ - ۋا، فخرالبنات سلیمانووا، ع. کمال الدینیه، خبیرة الناصریه، ماهروی مظفریه، زهره طاهریه، صوفیه قولاخمیتوا وسائره.

قزان مخبری آطنه‌ده اوچ مرتبه چیقغانی حالده حقی کیمتلدی:

شهرگه	بر یلغه ٤ صوم	٦ آیغه ۲ صوم	۳ آیغه ۱ صوم	بر آیغه ٤۰ تین
چیت‌که	,, ۵ ,,	,, ۲ ,, ۵۰ تین	,, ۱ صوم ۳۰ ,,	,, ٤۵ تین
ممالك خارجیه‌گه	,, ۷ ,,	,, ۳ ,, ۵۰ تین		

حکومتدن اعلام

رسمی

تیزلکده غصودارستوینی دومانی جیو حقنده بولغان ۱۱ نچی دیکابر اوکازینی یرینه کیترور ایچون حکومت بوتوغریده شهر هم زیمستوا وپراوالارینه یوکلنگان اشلرنی بولاردان ادا ایتدررگا طرشادر. صایلاوچیلارنڭ حسابن جیوچی محکمه‌لرگا بو اشنی آوغوست ۱۰ سینه قدر بترورگا تیوش ایدی یعنی غصودارستوینی دوماغه صایلاو قانونی اعلان ایتلگاچوك. اما صایلاوچیلارنڭ حسابی اوکتابرنڭ صونگغی یارمنده اعلان ایتله باشلاب، تیمر یولی هم پوچطه‌ده اش طاشلاو بولغاندان نویابر آینڭ غنه بتدی. شولای ایتوب صایلاوچیلارنڭ حسابنی جیو ایکی آیغه قدر باردی. لکن ٦ نچی آوغوست قانونی برلن صایلاوچیلارنڭ [illegible] بیك کوب توگل ایدی. ایندی بو اشنی دیکابر اوکازی، برلن خلقنڭ [illegible] کوبسی صایلاشرغه دعوت ایتلدی [illegible] صایلاوچیلارنڭ حسابی کوب آرتدی. بو کشیلرنڭ کملر ایکانینی بلور ایچون هم آلارنڭ حقوقلاری بار ایکانینی تفتیش ایتر ایچون خذمت هم وقت کوب کیراك بولور، یاڭی دان بولارنی یازوب چغارغه ۱۱ نچی دیکابردن حسابلاب ایکی آی قدر وقت اوتار. خصوصا اش طاشلاولار بولغانغه بو اوکاز روسیه نڭ کوب شهرلرنده کیچکوب آلندی. صایلاوچیلارنی یازوب چقفان صوڭنده بولارنڭ اسملرنی اعلان ایترگا هم یاڭلشلارینی توزه‌تورگه ٦ آطنه وقت بیرله در شوشی وقتدن ۱۱ دیکابر اوکازینه قاراغانده ۳ آطنه‌سی ایچنده اعلان ایتوب بترورگا کیراك. بو اعلانلر شول یرده باصلوب چقفان غزیته‌ده یازلوب صایلاوچیلارنڭ حسابن جیغان محکمه‌ده خلق کورسن ایچون تاغلوب قویلادر. دوماغه اعضا ایتلوب صایلانغان کشیلرنڭ حقوقلارینی تفتیش ایتونی تیز بولدرماق ایچون بو اش سیناط اوستندن آلنوب دومانڭ اوزینه طاپشرلادر. هم عمومی نظاملا یورگان غوبیرنالارده هم دون یلغه‌سی ولایتنده غوبیرنادان صایلانغان کشیلرنڭ یارتیسی اعلان ایتلگاچوك دومانڭ آچلووی ممکن ایکانی قاعده ایتوب قویلادر. شولای ایتوب حکومت اوّلکیگا قاراغانده وقتنی آی یارمغه قالدردی. صایلاولارنی خطاسز ترتیب‌سز ایتمینچه وقتنی موندان آرتوق قصقارتورغه ممکن بولمادی. صایلاوچیلارنڭ اسملرینی اعلان ایتلگان صوڭنده صایلاو باشلانغانچه اوچ آطنه وقت اوتار. بو اعلان صوڭنده اویاز ایچنده تورلی یرده ابتدائی جیونلارده صایلاو بولاچاق بر آطنه‌دان صوڭ همه اویازدان اویاز قالاسنده جیولوب صایلاو بولور. بونڭ صوڭنده بر ۱۰ کون وقت اوتکاچ ینه ایکنچی مرتبه صایلاو بولورده، ویبرشچقلار غوبیرنا شهرینه جیولو، مشاوره مجلسلری یاساو، آندان صوڭ همه غوبیرنادان جیولغان کشی‌لر جیونی بولو، بولارنڭ ینه‌دان کشی صایلاولاری سیناطقه صایلانغان کشی‌لرنڭ اسملرینی یازوب بیرو هم پیتر[illegible]غه جیولو اون اون بش کون [illegible] آلور. شولای ایتوب غصودارستوینی دوماغه جیولورغه حاضرلنور ایچون صایلاوچیلارنڭ اسملرینی اعلان ایترگه [illegible] [illegible] چونکه [illegible]دی شول زمان یاز بولوب یوللر [illegible]زلوب کیتسه بوندان کوبراك وقت اوتار. چونکه قزل یمرقه بیرامی آپرلڭ ۲ سنده بولاچاق قزل یمرقه آلدندان بر آطنه هم قزل یمرقه آطناسی صایلاو بتکان وقتقه توغری کیلگانده قزل یمرقه آطناسی صوڭنده بولغان (فامینانیدیله) دیگان آطنه‌ده‌غنه صایلانغان اعضالار پتربورغه جیولب بترلر. بو حسابلانغان وقتلر اگر طنچلق بولسه‌غنه شول حسابقه توغری کیله ایندی تیمر یولی یاکی پوچطه، تیلغراف توقتالاقالسالار صایلاولار اشی آقرن بارر هم دوما جیولو اوزاققه قالور. پادشاه‌نڭ دومانی تیزراك جیارغه اختیارینی یرینه کیترور ایچون حکومت بیك طرشادر. ایندی خلق‌نڭ برلشوب طنچ‌لق صاح یاسارغه اجتهاد ایتووی بلان ۱۱ نچی دیکابر اوکازینی ییرینه کیترورگه یاردم ایتووی بیك حاجت.

ایل اشین کم اشلرگه کرك؟

قزان ٤ غنوار

هرطرفدن کلگان صوڭغی خبرلر روسیه مسلمانلرنده حرکت باشلاغاننی خلق، دین ومعیشتی اوچون، آزمی کوبمی قایغورتورغه کروشکاننی کورساته‌در.

هریرده جمعیتلر یاصیلر، کیگاش‌لر ایته‌لر، هم بتون روسیه مسلمانلرینڭ وکیل‌لری عمومی جیون یاصاب کیگاش ایدارگه کرك دیب قرار بیره‌لر، بیك یخشی. لکن شونسی بار، همّه یرده سویلاوچی ویوروچیلر اوّلده سویله‌گان اوّلده یورگان کشیلرگنه. شولار باشقه کرکلی اشلرین قویوب بیگره‌ك کرك اش ایچون سویلیلر یوریلر. هوس ایدوب یا زمانه موده‌سی دیب بر آز کشی آلارغه ایاره‌لر. سویلیلر، یوریلر...

امّا عمومی خلق سیاست وعامّه اشینه هماننده بیك اوسدن قاری. خلق کوبسی موندای حرکت‌لرنی اشسزلکدن بورو، استودینت‌لرغه ایارو یاکه قوشتانلاق دیب گنه بله‌لر. سیاست وعامّه اشی آرتندان یورونڭ، دین ووجدانچه فرض ولازم بولغانین ایسکه‌ده آلمیلار.

حتی که ایل (میر) اشی ایلان بولوشونی مثلا نوشتان، ساۋیتنیك، استارسته، استارشینا وزیمتواده غلاصنی بولو، داۋیرنی بولوب خلق اسمندن اش [illegible] روسقه، قانەشرب بوزوو، یایسه خلق مالین آشاوغه صلتاو دیب گنه قاریلار.

چنلاب قاراغانده هیچ آلای توگل. آلی‌گه قدر خلق اشنده یورگان کشیلرنڭ انصافسز، خلق تالاوچی بولولری، انصافلی کشیلرنڭ اول اشلرگه توبان چیلك کیمچیلك هم گناه اش دیب قاراولرندن ایدی.

بر آز اوقوغان، دینلی، انصافلی کشیگه استارسته، استارشینا بولو یاکه ایل اشنی یورترگه داۋیرنی بولونی عرض ایتسه‌لر آنی حقارت‌که سؤ ظن ایتوگه آلوب اوزینڭ آندای کشی بولمغاننی کشی حقندن بیك صاقلانغاننی سویلارگه کروشه. اوزین انصافلی دیب اویلاغان، دینی یخشی توتام دیب التزام ایتکان کشی‌لر استارشینا وغلاصنی‌لر صایلاونڭ جیونینه‌ده بارمیلار.

بتون خلق، عامه‌نڭ اشینی انصافسز، اویاتسز، دین‌گه اعتبارسز کشیلرنڭ قولینه ایروگنه تابشروب اویلرینده راحت اوتورونی ثوابلی راق، اوزاشلری ایلان بولوشونی انصافقه یاقنراق کوره‌لر.

شونلقدن عمومی اشلر همه‌سی تیوشسز کشی‌لر اختیارینه قالوب بتکان.

بر آول مسجد ومکتبینڭ تیوشچه جیتوش وتوزوك بولوی ملادن بیگرك استاراسته‌نڭ قولندن کیله‌در.

بر ۋولصده‌غی ۱۸ - ۲۰ آول‌غه یخشی ملالر صایلاتورغه، یاراقلی معلم‌لر قویدررغه بر آخونده بیگرك بر

معارف کتبخانه‌سی

سنهٔ تأسیس ۱۹۰۱ — کتابچیلرغه بیوك اکرام

دانسکوی ریچ لیسطوکلارندن صاتولادر:

۱ خلقغه نیندی دیپوطاطلار کیره‌ك بولمی؟ ۲ خلقدین جییولغان آقچا نیچك طوطولورغه تیوش. ۳ پیتیتسیه حقی. ٤ هر کمدن، تیگزلك برله طوغریدن طوغری یاشرن طاوش بیروب صایلاو پراواسی نرسه‌در؟ ۵ اشچیلرگه‌نی کیراك؟ — ۱۰۰ بر صوم پوچطه ایله ۱ صوم ٤۵ تین نالوژ ایله ۱ صوم ۵۵ تین ۲ تین دن

مشروطیت عوامیه (کانستیتوتسیوننی دیماکراتیچسکی پارتیه) نڭ پراغرامماسی ۳ تین ۱۰۰ پوچطه مصارفی ایله ۲ صوم

اوچ صومغه‌قدر پوچطه مارکه‌سی مقبولدر. اسامی کتب مجاناً کوندریلور

Адресъ: Казань. Т-во КАМАЛЮТДИНОВЪ и К°.

مسلمانلر ایچون ینکا نومرلر "بلغار"

قزانده پچن بازار پلوشچتنده یخشی آش هم چای خانه، ایلکتریچسکی لامپالار، ایرلر هم خاتونلارغه باشقه باشقه جلی بدرفلر، هر طرفقه ترامۋای، شهر کتب خانه‌سنڭ مسلمانلرغه مخصوص شعبه‌سی. تیلفون نومره‌سی ۷٤۸ تلیغرام اوچون آدرس: « Казань. Болгаръ »

مسلمان دوقتر میرزا اسکندر قوتلیبایف آورولارنی قبول ایته‌در. هر کون ایرته ۸-۹ غه‌چه کیچ ۵-٦ غه‌چه آدرس پله‌تن اورامی (ایکاترینینسکی) منهاج یماشف یورتنده.

استارشینانك سوزی اوته‌در.

مکتب ومدرسه‌لرگه اعانه‌ایتو، یوللار توزاتدرو، محتاج‌لرغه خصوصا آچلق یل‌لرده یاردم‌ایتو، خسته خانه‌لر آچوب طبیب‌لر کیتوروب آورو سرخاولرغه دارو ایتو، خلق‌نی ضررلی نرسه‌لردن صاقلاو چاره‌سینی ازلاو وجیتوشدرو بابلردن بیگرك زیمستوا چلین‌لرینك قولندن کیله‌در.

مسجد ومکتب‌نی جیتوش وتوزوك ایتمك، آول‌لارغه بخش مـلالار صایلاتمق جاراولی معلم‌لر قویدرمق، مکتب واوقوغه یاردم ایتمك. یوللر توزاتدرمك، کوپرلر صوقدرمق، محتاج‌لرغه اعانه ایتمك. هلاك ایته تورغان آچلـق وآورولردن خلق‌نی صاقلامق، دین‌چه نی قدر ثوابلی اش بولسه‌لر بولارنی اشلاوچی واشـلاو اوچون چاره‌لارینه کرشکان کشیلر شول قدر ثوابلی بولورغه کرك.

خلقغه فائده کیتوریم دیگان کشی حاضرگی زمانده نیچك فائده ایتارگه ممکن شول یولغه کرورگه کرك.

کیلاچکده عامه خدمتنه بولاچاق حاضرگی شاکردلرنك به‌لوش وملالقغه کوز تگوب تورماینچه عامه‌گه فائده‌لی نیندای اش بولسه شوکا حاضرلنمکلری، بزنگ آڭلاتماقچی بولغان معنانی وجودگه چغارماقچی بولولردن عبارتدر.

بر آول‌نڭ (دیمك‌که ٢٠٠٠-٣٠٠٠ انسان‌نڭ) حیاتینه شول آول قوشطانلرینك واستاراسته‌سینك بیك کوب دخلی باردر. آول‌نڭ همه [illegible] شول [illegible] قراری ایلان یوری، آول‌نڭ صوتسکی، جیری، ملاسی، مکتبی‌شولار تصرفنده بولا. آولنی شولار بابیته. شولار جارلیلاته، شولاربورچقه‌باطره، ایسکیگه‌رك‌قاراساق، شولار چواش ایته، شولارمسلمان ایته.

قولندن‌کچکنه‌گنه‌بولسه‌ده بر خدمت کیلورلك کشی ایل اشینی انصافسز جاهللر قولینه‌قالدرماسقه، فقیرلر ضعیفلرنی آلارنڭ مرحمتینه تـاشلاماسقه تیوش بولادر.

بتون ژولصه بیگراك‌شولای (بر ژولصه‌غـی)، یکرمی اوتوزمك کشینك ترکلك‌وراحتینه اسطارشیناسی نینده‌ای کشی بولونك بیك کوب تأثیری‌بار، پیسرنکی بیگراکده!!!

شولارنی صایلاغانده وتوشورگانده خلق فائده‌سینی وراحتینی تله‌گان کشیلر هرکم باررغه کرك. خلقغه کم مصاحت کم ضررلی بولغاننی آڭلاتورغه کرك زیمستوا صایلاولری بیگراك مهم. خلق‌نڭ کوب اشلری آلار تصرفنده. اگرگلاصنیلر مسلمانلرغه فائده‌لی کشیلر بولسه بیك کوب‌فائده ایتارگه‌ممکن. اگر مسلمان‌غه ضررلی کشی بولسه‌لر بیك کـوب زیان ایته‌لر.

مملکتده بوتان ملت‌لر ایلان برگه بزده تورغاچ مملکت خدمتینده بزده برگه قایغرتورغـه واشلارگه کیراك.

کشی‌گه بولغان بزگه‌ده بولور، آلار پشرب بزنڭ آغزمزغه قابدرسونلر ساق‌دنیاده جنت‌کوتکان‌بولورمز.

شعـــر

* نیچه یوزیل ایزلگان‌گه تاتاریواش
* بز تاتارڭ یواشلغی دنیاغه فاش
زور اشلرگه باطرچیلق اینه آلماس *
اوّلدن قورقه، قورقه، اویرنگان‌باش *
* اش کورساتب اویرنمگاچ بوڭاچاقلی
* هیچ بر اشکه‌کرشه‌آلمای چن‌اخلاصلی
بوندای اشنی کورب عادت آلماغانغه *
بوتوغریده سوزله‌شرگه‌سوزده تابماس *
* قویاش‌چقدی، اش‌باشلندی اشبوکونده
* انشاءالله، ایندی تاتار قاراب یاتماس
غفلتدن اویاندیلر، کوز آچدیلر *
جهالت‌نڭ چوقرینه ایندی باطماس *
* بوکونده‌ده غفلت ایله قاراب قالساق
* موندن‌صوڭ‌بزنڭ‌اوچون‌طاڭلر آتماس
بیرگانینه شکرقیلوب آلمای تورساق *
صوڭره بزنی خدایم هیچ یاراتماس *

عبدالمجید غفوری

داخلـــی‌خبرلر

سیاسی مسلمان مجلسلری

اوفادان یازالار:

١١نچی دیکابرده‌کی اوفامسلمانلرینڭ جمعیة قرارنی اداره‌گزه کوندرمش‌ایدم، ایمدی‌بودفعه ١٨نچی دیکابرده‌کی جمعیت اسلامیه‌نڭ قرار ومذاکره‌سی حقنده یازامن. اوّلگی‌گه‌تتمه بولور. ١١نچی دیکابرده‌یوزمقدارکمسنه جیبولمش‌ایدی اما بودفعه اطراف آول‌لردن هم‌استرلی وبلبای وبری کبی یقین شهرلردنده کشی‌لر وارایدی، اعیان اولدقی کبی علما وطلبه‌دنده کشی‌لر وار ایدی. بش [illegible]وز مقداری ذوات جیولدی. ١٨ دیکا[illegible] ده کیچ ساعت آلتی‌ده «[illegible] ریانسکی صابرا[illegible] را[illegible] مشاوره باشلانوب، شولوق‌اوّلگ[illegible] وسرکاتب‌لر تکرار اکثریة [illegible] ایله صایلانوب، رئیس آخونـد [illegible]ثمانف جنابلری مجلس آچلغاننی‌اعلان‌ا[illegible]دی. اوّل مذاکره‌گه کرشودن مقدم [illegible]کان مجلسده قرار بیرولمش ماده‌لری جمله‌یه ایشتدروب اوقودی، بعده مذاکره‌یه شو ماده‌لری وضع قیلدی:

١— باشقرد قرداشلرمزنڭ توپراق واورمان ویرلری‌حقنده اولان تضییقاتنی نیچوك ازاله ایدامز؛ دیـدی حیدر سرطلانف جنابلری‌توروب:«باشقردلرنڭ یرلری اوّلا رازمیژیوات ایدولوب، آرتغی زاپاس بولوب قالدی. عسکری پرپیوشچینك‌لرغه اوتوز دیساتینه عادی پرپیوشچینك‌لرگه اون بیش‌دیساتینه‌دن تعیین ایدلمش ایدی. صوڭره بارون تیگز ایدوب اون بیشارگه قالدروغه زاکون‌لر چقدی. دخـی نیچه تورلی تولاولر آرتدرلدی، حاضرده اوّلـگی بردوشلی‌لر بیش دوش بلکه آندانده آرتمش‌لر. برهنوز آرتق بیرلمگان زاپاس یرلر تواچاق بوون‌لر اوچون دیولمش ایدی، لکن بیرلمادی آلارغه چیتدن کیلمش خلق لر اوطورتلدی؛ باشقردلار فقیر لـکدن‌اوزلرینه‌تیوشلی یرلرنده صاتا باشلادی‌لر، لـکن بـو صاتوده هم باشقردلرغه فائده‌سز شرطلر تعیین ایدلدی. یرنی یاقاضناغه ویا کریستیانغه‌غنه صاتارغه اما کوپیس ویا قزان تاتارلرینه صاتماسقه همـده صاتقان آقچه‌دن، اوتـوز پروسینت خزینه‌گه زاپاس کاپیتال اسمنده آلوب قالورغه امـر صادر بولدی. شیمدی اوتکان یل دها صاتلمش یرنڭ یارتی آقچه‌سی زاپازغه آلنورغه دیه سیرکولار چقدی، ایمـدی بـو توغروده البته تیوشلی یردن صورارغه کراك زاپاس دیب آلوب قویب صوڭره میری دیه اعلان‌ایدولمش‌یرلری صوڭندان اوسوب اوسمش یاشلره بیروگه صورارغه کیراك بیرسز کشی‌نڭ البته اشی مشکل» دیه بیك مفید نطق سوزلادی.

بعد سلیم میرزا امیدبایف توروب: بوتوغروده‌هرتورلی زاکون وپالاژینیه‌لرین قارارغه کراك وتاریخ‌قه مراجعت ایدارگه هم کورگان بلگان کشی‌لردن صورارغه تیوش شول سببلی بومسئله‌نی مونده حل ایتمای کامیسیه‌گه قالدروب پرویکت یاصارغه قوشیق ایکنچی مجلس‌که آلوب کیلسون دیدی بوفکرنی جمله صواب کوروب آلتی کمسه کامیسیه‌گه صایلانوب بوخدمت شولارغه طابشرلدی. کامیسیه اعضاسی‌شوشلردر: صرتلانـف، تفکیلف، امیـد بایف، جانتورین، سیربراقوف، یکمایف.

٢—مسلمان آول‌لرنده حرام اچملك صاتدرودن منع حقنده اجتهاد ایدوگه قرار بیرولدی.

٣—مسلمانلره فاحشه خانه آچوغـه مساعده ایدلماسکه هم مسلمه‌لرنی فاحشه خانه‌گه‌هیچ یرده قبول ایدلماسکه طلب [illegible] قرار بیرولدی.

[illegible]—آول خلقی هنر یوقلقدان محض [illegible] فائده‌سنه‌گنه قاراب توردقدان بـار [illegible]چه‌لرین واق تویاك نرسه‌لرگه صرف [illegible]یدوب، ضور اشلره قاتوشه آلمادقلری همده ایگن اوکماسه بیك محتاجلقده‌قالوب قارا اشدن باشقه کسب‌لری اولماغان سببلی مشکل‌لکلر کوره‌لر، شول سبب‌لی هنرمکتب‌لری آچلماق نیچـك اولور؛ بعد مونکا خراجت قایدان حاصل ایتمز؛ دیه القا ایدلماسنه بناءً اکثر صدا ایله هنر مکتب‌لری آچوغه هم خراجت خزینه‌دن صوراوغه قرار بیرولدی.

٥—مسلمان‌لر آرالاش محکمه‌لرگه وبالنیس‌لرگه وباشقه حاجت اورونلرغه خزینه حسابندان ترجمان‌لر قویارغه اوتونوگه قرار بیرولدی.

٦—مسلمان‌لر اوچون شهرلرده شهر صوماسندان قرائت خانه وکتب خانه لر آچماقغه شهر اداره‌سنه مراجعت ایدوگه قرار بیرولدی.

٧—صوبرانیه‌نڭ ملالرنی امتحانی حقنده مساهله ایدوله، تیوشسز کمسه لر اوقاز آلالر؛ شولار حقنـده نی تدبیر ایتاسزدیه القـا ایتدوکنده، حیدر سلطان سرطلانف جنابلری توروب: «بو توغروده بیك اجتهاد تیوش، یازا بلماگان ملالر بار، شولوق صابرانیـه‌ده امتحان ایدولـگان‌لر؛ بعضی‌لری هیچ ملالقغه صلاحیتی یوق، قویان آولاب یوری‌لر» دیدی.

بعد نور محمد قاضی حضرتلری توروب: «بو اورنده صوبرانیه ممکن قدر دقت ایدادور، درجه تعیین‌ده بر نوع پراغرامی‌ده بار، اما ایل خلقی صایلاغان‌صوڭ هم استاددان شهادة نامه‌سی‌ده بولغان صوڭ صوبرانیه رد قیلسه آنـکا قاراب باشقه کمسه‌نی صایلامایلر، نچـه یل‌لر شولوق صایلانمش کمسه‌نی بولدرو حقنده سعی قیله‌لر، صوبرانیه‌غه نچـه تورلی شکایتنامه واوفکه‌لر یازالار، ملاسز تورسه‌ده شول کشی بولغانچی طرشه‌لر، مونی قالدروب ایکنچی کمسه‌نی کندندن تعیین ایدوگه صوبرانیه‌نڭ حدی یوق، شوشوندای علـه‌لر اوچون بعض وقتده لایق‌سز کمسه‌لر مـلا بولورغه توغری کیله‌دور: بو توغرده صوبرانیه معذور بولسه کراك» دیدی.

بعد پرواز افندی کمالی توروب: «بو توغروده صوبرانیه بیك اهمـال ایده‌دور: نچه کمسه‌لر راپورتن کشی‌دن یازدروب امتحان قیلنوب کیتکان‌لری کوز اوڭنده‌در. هر کمگه شولوق بر کتابلر، وبرمبحث‌لر: نکاح، طلاق، امور عامّه واستنجا مبحث لری کبی‌لردن امتحان ایدله‌در.

امتحان پروغرامی یوق. مدرس اولانلرغه اصول تدریس وپیداغوغیه‌دن بحث ایتمالی خطیب اوله‌چقلردن تفسیر وحدیث وسیردن صورالمالی معلم اولاچقلردن، اصول‌تعلیم‌وقرائت‌دن شو کبی درجه‌سنه قاراب امتحان ایتمالی. شو صابرانیه‌نڭ اهمالی بزلری نادان قالدروب آرتده آیاق آستنده قالدرمشدر» دیدی.

بعد عنایةالله قاضی افندی توروب: «صابرانیه‌نڭ پروغرامی بار، مدرس‌گه نی کیراك‌خطیب‌گه‌نی کیراك معلم‌گه‌نی کیرك شوشی‌لرنی قـاراب، امتحان ایدوله. منه پروغرامی رئیس افندی مساعده ایدارسه شوشی مجلسده جهرا اوقولسون» دیدکده رئیس مجلس برآز چهره‌سی تغیرلانب اوطر اوطر مین بلام پروغرام فلان‌یوق. امتحان‌غه‌کیلـگان شاکردلرنی بزنڭ‌شاکردلر‌اویراته اویراته آزابلانب بته‌لر» دیه‌اسکات قیلدی. بعدقیشقیدن کیلـگان بر ملا: «رئیس افندی! شول پروغرام اوقولسه جمله آڭلاسه مصلحت اولمازمی؟» دیدکده رئیس افندی مجلس مساعده ایتمیور دیدی.

بعد ابوالسعود افندی اختامف جنابلری توروب: «امتحان خصوصنده مفتی حضرتنی هم صابرانیه‌نی عیب‌لب بولمای چونکه‌بزنڭ‌اوقومز‌پروغرامغه قویلمغان، کیلـگان ملالرنی قایتاروب یبارو برله اش توزالماس. اوّلا درجه‌لرنی تعیین قیلوب، اوقوواوقتو پروغرامی‌تعیینلب، اوقوته‌چق کشیلر حاضرلب، برنیچه یل‌لر اوقوب، شوندان صوڭره پروغرام موجبنچه‌امتحان قیلوممکن. بو‌اشلر‌بولاچق قچانکه‌جمله اشمز‌صابرانیه قولنه بیرولسه، بزگه اوّل صابرانیه‌غه اختیار وقوّت صورارغه کیراك؛ صوڭره همه‌سی بولاچق، اوتکان یاز ملالر جیولوب یاصاغان پرویکت‌ده کلسی بار؛ مونڭ اوچون سوزلاب باش آورتدرغه تیوش توگل، بارده بیکار، شوّل مینیسترلر کامیتیتنه بیرلمش پرویکت تصدیق ایدلسه بارده بولور.» دیدی.

بعد حیدر افندی سرطلانف جنابلری: «بزگه اول پرویکت‌گه‌گنه قـاراب تورورغه‌یارامی، اول‌پرویکت اوزگارگان دیب‌ده ایته‌لر، ملالر یاصاغان پرویکت کیتمای باشقه‌نی یبرگان‌لر دیب‌ده ایته‌لر، هم اول وقتده مساعده تارراق ایدی، ١٧ نچی اوکتابردن صوڭ بر آز اوزگاردی، شول سببلی بو توغروده سوزلاشو ضرر بولماس دیب بلام دیدی.

بعد برآز مجادله ومباحثه صوڭنده: «بوخصوصده صوبرانیه اوزی بر شوری جمعیتی یاصاسون، تیوشلی کمسه‌لری جیسون، شول خصوصده مفتی حضرتدان اوتونرگه دورت کـشی‌نی دیپوتات صایلایق» دیب شونکا قرار بیرولدی. هم دورت کشی ایکنچی مجلسکه قدر مفتی حضرتنڭ جوابن آلوب بیـان ایتماگه تعیین ایدولدی.

اوشبو قرارلری باشقه‌لرده آڭلاسون اوچون، روسچه ومسلمانچه جریده‌لره یازماقغه بعضی‌لر اوتونسه‌لرده رئیس افندی صوڭره بارون بر یولی قرار لاشدرلغاچ یازدرورمز دیه تسویف ایتدی.

صوڭره مجلس یابلوب ایکنچی مرتبه دها جمعیت اولاچاغی کونی معلوم اولمای قالدی. امضا محفوظ

اوفا ١٩٠٥ سنه ١٩ دیکابر

*

بومجلس طوغرسنده، رئیس مجلس آخوند عثمانـف حضرتلرندن، هم بدرالدین افنـدی نزیروفدن دخـی خطلر آلندی. لـکن یوغاریغه درج ایتلگان مکتوب همه‌سندن تفصیلیدر. آلایده بولسه، آخوند حضرتنڭ یازغانی قرارلردن بعضلری مکتوبده یـوق. اول قرارلر شوشیلر:

(٨ مسلمان میتلرنی فقط اوغالاونی صودلره لازم اولسه‌غنه کیسرگه جواز بولسون؛

(٩ مسلمانلر ایچون خرستیان بیرام کونلری سودا قیلمق. کیبت آچمق‌غه رخصت‌بیرلسون؛ مسلمانلرنڭ هفته‌لق استراحتلری اوز بیرام کونلرنده وجمعه‌لرده بولسون.

(١٠ مفتی‌لر انتخاب ایله وقتنچه صایلانوب قویلسون؛ قوت وزورلق صابرانیه‌غه‌بیرلسون، جمیع اعضالر اکثریت‌ایله حکم ایلسون، قوّت فقط مفتیده بولماسن.

عجب حال! برمجلس حقنده‌کی اوچ مکتوب برسی برسنه تمام اوخشامایدر. بدری افندینڭ خطنده بو قرارلردن آرتیق برقرار دخی کورینه:

روسیه‌ده پادشاهلقدن اقـل اوچ شهرده وسطی درجه‌دن(سریدنی اوچیبنی زاوٚیدینه) آنا تلنده عرب حروفی‌ایله مدرسه‌لر آچو حقنده هیچ اولماغانـده برشهرده بیوك درجه‌لی (اونیویرسنیت) مدرسه حقنده قرار بیرلدی. «ق. م.»

چویل اویازی، آفیکت قریه‌سی، برادران شفیع‌اللین‌لر مدرسه‌سنده: ٤٠٠ دن زیاده آدم جیولوب ٢٩ نچی دیکابرده جمعیت اولمشدر. هر کم ایچون شادلق ویرورلك درجه‌ده ملی برمجلس‌اولدی.

(جمعیت‌نڭ پروغراماسی)

١ نچی - ١٧ اوکتابر مانیفیست ایچون پادشاه حضرتینه دعا ایتماك.

٢ نچی - اوکتابر مانیفیستی‌نی خلق‌غه آچق بیان ایدوب آڭلاتماق.

٣ نچی - مشروطیهٔ عوامیه پروغراماسی وباشقه حزبلرنڭ پروغرامالارنی بیان قیلماق.

٤نچی - مسلمان جمیتلرنڭ پروغراما، وقرارلارینی بیان ایتماك.

٥ نچی ـ ملت مجلسینه وکیل صایلاماقنی بیان
٦ نچی ـ سیزگه کشی حاضر قیلو .
٧ نچی ـ قزان مخبرمزنڭ ١٣ نچی نومرنده‌گی اخطارنی بیان .
٨ نچی ـ تاو یاغنداغی اصول صوتیه مکتبلرنڭ پروغرامالارنی مشاوره .
٩ نچی ـ ادیب رضاءالدین قاضی حضرتنڭ مکتب مدرسه‌لر تدبیرنه مشاوره .
٨ نچی ـ ٩ نچی ١٧ نچی غنوارده بولاچاق جمعیت‌که کیچکدرلدی .

جمعیت: مشروطیهٔ عوامیه پروغرامه‌سنی معقول کورسه‌لرده، وکیل صایلاماقده مسلمانلار ایچون آیرم صایلاماقنی اوتنسه‌لرده قزان جمعیت نڭ صوڭغی قراری نیچك اولسه شول قرارده اولورمز دیه قزان جمعیت قرارینه قرار ویردیلر.

محمد ظریف بشیرف

جمعیتده طلبه‌لرنڭ بر آغزدان ایتدکلری شعر :

یاشا حریت یاشا
حسابسز عصر آشا
حریت یاشاو ایله
ملت هواغه آشا
ای حریت حریت
کوب عصر کوندی ملت
بر آز وقت سوڭنکنده
کوته یاشلردان خدمت
بر جان بر قان کنجلردان
ملت کوب فائده کوته
اگر فائده قیلمی قالساق
ایسکی اورنینه کیته
اوّلگی اورنی دیکتاتور
کوب اشلرنی توقتاتور
حاضر اشله‌ب قالماساق
همه اشنی بیکلاتور
اگر دیکتاتور بولسه
اشنڭ باشینه قونسه
اشنڭ باشی اول بولغانده
بزگه فائده یوق آنده
ای جمعیت جمعیت
چقسون سزدان کوب حکمت
سزدان حکمت چغو ایله
فائده کورسون بو امت
حریتنی آچدیلار
جوهر کبی صاچدیلار
اشنی یاصوب توروچیلار
تیزوك توشوب قاچدیلار

پیتربورغ غنوار ١ نده گاصودار- سنڤیننی صاوێتنڭ رئیسی گراف صولسکی وگاصودارستڤیننی صاوێتنڭ خصوصی اداره خانه‌لرینڭ رئیسلری واعضالاری مذکور صاوێتنڭ اصلاحنه قدر اولگی اورنلرنده تصدیق قیلنمشلر . داخلیه نظارتینڭ مدیری دورناڤا داخلیه‌ناظری ایتلنوب، اصتاتسکی صاوێتنیك‌لکدن دیستڤیتلنی طاینی صاوێتنیك‌لکگه کوچرلمش .

ـ یگاغنه حقوق ناظری بولمش آکیموفکه (آق آریول) نشانی ویرلمش .

(ایرکوتسکی)ده نویابر اورطاسنده توقتالغان تیلغراف یاڭی‌غنه یوری باشلادی . دیکابر ٢٣ نده غوبرناتور شهرنی شدتلی محافظه حالنده اعلان ایتدی . حاضرگه قدر طنچسزلقلار بولغانی یوق .

٢٤ نچی دیکابرده قورلاندیاده اختلالچیلر ایسکیدن قالغان بر سراینی یاندرغانلار. بوسراینی ١٣٠١ نچی میلادیه‌ده غیارلر صالدرغان بولغانلار.

(چیرنیگوفده) غوبرناتور (خواصتوف)نی صول کوزینی هم ایاگینی آغرچه جراحتلگانلر . امّا ایاگی بلان قولی جینگلچه جراحتلنگانلر .

صاراتوف غوبرناسی کوزنیسق

اویازندن یازالار :

قریه‌مز امامی عبدالله افندی الیاسف‌نڭ احتهادی‌ایلان کوزنیسق‌دغی «آیق‌لقنی حمایه جمعیتی» طرفندن ایندیرقه قریه‌سنده بو سنه آقچه‌سز قرائت خانه آچلدی .

برنیچه تورلی غزیته‌لر کیله‌در . روسچه مسلمانچه ٧٠٠ لب کتاب بار. هر سنه آرتدرلاچاق .

ملا عبدالله افندی موندا‌ین عمومگه فائده‌لی اشکه طریشوی ایچون بارچه‌مز شاد بولوب دعا قیله‌مز .

*

باشقه‌لرغه‌ده عبرت بورلورلق اش بولغانلقدن غزیته‌گه یازارغه اوتنه‌مز.

ح. بایشف .

(قوتائیس) غوبرناسنده اختلال حرکتی بیگرکده کوچلی . حتی شهرده صوغش قویمالاری یاصارغه اش یتدی . شمالی‌قفقازده چیرکس قبیله‌لری اختلالچی‌ـ لرگه قوشلدیلار. فتنه‌قوزغاب یوروچیلر داغستانغه قدر یتشدیلر . ١٢ نچی دیکابردن بیرو قافقاز آرطنده تیمر یوللار هم ولادی قافقاز تیمر یولی راصطوف شهرینه قدر اختلال حزبی هم اشچی‌لر قولنده .

باکوده گنیرال غوبرناتورنڭ امری بلان « قافقازسکی اصلووا » دیگان غزیته یابلدی .

سمبرده قانستیتوتسیونی دیماکراـ تیچسکی مسلکلی « سیمبیرسکی نارودنی غزیته » اسمنده بر غزیته چغارر‌غه رخصت بیرلدی .

(پاول غراد) شهری اویازی بلان حربی اداره حالنده اعلان ایتلدی .

عدلیه ناظری سیناتور (آکیموف) نظارتنڭ الوغ توره‌لرینه ایتکان : ١٧ نچی مانیفیستگه مبنی یاڭی‌قانونلار چققانچه‌غه قدر مین حاضرده یورگان قانونلارنی نقطه‌غه نقطه یرلرینه‌کیتررگه طرشرمن. بوقانونلار ١٧ نچی اوکتابردن الك یازلغان بولسه‌لارده بولارنڭ اداره‌لری بترزلگان یوق .

بوکونلرده صودیبنی پالاطنڭ حکمی بلان یابلغان (روسکی غزیته) اسملی غزیته‌نڭ محرری وناشری (دوچینسکی) غراف(ویتته)یانینه‌کروب تیپوغرافیاسنی آچارغه رخصت صورادی . بزنڭ روس مطبوعاتی بیرلگان حریت بلان فائده‌لنه آلمادی دیب ایتوب (ویتته) بوصوراونی قبول ایتمدی .

٢٢ نچی دیکابرده مالیه، تجارت هم یوللار نظارتلرینڭ توره‌لری هم مسکاو بیرژا هم بانقه‌ـ لارینڭ وکیل‌لری‌جیوب بانقه‌کاغدلرینڭ سیریالری هم قوپونلاری حقنده مشاوره ایتدیلر . ١٩٠٦ نچی یلنڭ ١ نچی فیورالدن باشلاب بو قوپونلار هم سیریالار وقتلاری طولوـ دان ئلك‌کاغدلردن کیسلوب آلنماسونلار دیب عرض ایتارگه قرار بیرلدی . اگر وقتندن ئلك کیسلگان قوپونلار هم کاغدلر برلان صاتو آلو ایتلسه اول کشیلرنی قاطی حکم ایتارگه. اوشبو عرض تیزلکده حکومت طرفندان قبول ایتلور دیب امید ایتوب آشلق بیرژاسینڭ کامیتیتی وقتندان ئلك کیسلگان سیریالار کاغدلر هم قوپونلار قبول ایتلماس دیب اعلام ایته‌در .

١٧ نچی اوکتابر حزبی همه قالالارده کامیتتلر یاسیدر. شوندا‌ین کامیتتلار حاضرده ٥٠ قالاده بار.

غزیته‌لردن :

عدلیه ناظری (مانوحین)نڭ اشدن چغووی منه بولای بولغان ایکان : صوڭ وقتلرده اداره مأمورلرینڭ قانونغه مخالف اشلرندن هم‌طنچسزلق‌لارچوالولار بولغانده پالیتسانڭ بو اشلرنی طیار اوچون بربر تدبیر ایتماوندن شکایت ایتب عدلیه نظارتنده بونظارتنڭ مأمورلرندن کوب عرض نامه‌لر آلندی . اما داخلیه نظارتینڭ توره‌لری اوشبو عرضنامه‌لر اوچون بیك آچولاندیلار . ایندی اوشبو شکایتلرنی حقیقتمو توگلمو دیب درستلب بلور اوچون بر اشانچلی کشینی یبارب تفتیش ایتدررگه‌قرار بیردیلر . (دورناڤا) بواشکه راضی بولوب همه تفتیش کاغدلرینڭ داخلیه نظارتنده قارالوونی تله‌دی . (مانوحین) ایسه اول کاغدلرنڭ داخلیه نظارتینه توتاشی بولماغانلقلارندن هم آنداین کاغدلر قانون بوینچه عدلیه نظارتنده قارالورغه تیوش بولغانلقلرندن (دورناڤا) نڭ بوسوزلری عدلیه ناظرـ ینڭ یعنی اوزینڭ حقوقلارنی بوزو بولا دیب اورنندان چغونی تله‌ب عرضـ نامه بیردی . ر . ص .

«روصسکایه‌غزیته» یازادر: منصبندن توشرلگان ناظر(پابیدانوستسف) برنیچه معروضات یازوب بیرگان . بو معروضاته [illegible] گراف (ڤیتته) نڭ اشارینی [illegible] استقلال یولینه قایتونی مصلحت [illegible] .

پیتربورغده (کاپیك) اسمنده [illegible] جمعیت تشکیل ایتلدی . جمعیت[illegible] مقصودی آچلق چیکگان آول خلقینه یاردم ایتو . بوجمعیتکه اعضا بولوب کرگان هربرکشی ایونده کوبمو ترزه بولسه شول قدر تین آقچه کاصه‌غه بیررگه تیوش .

آدمیراللر وظیفه سی

اوشبوکونلرده بحریه نظارتینڭ اداره خانه‌لرینه بحریه مأمورلرینڭ ١٩٠٥ نچی یلغی حساب مجمع‌سی یبرلمش. بو مجمع‌لردن روسیه آدمیراللرینڭ وظیفه‌ـ لری حقنده بیك عجب نرسه‌لرکورنه‌در: ١١ زور آدمیراللر هریلغه ١٥٥٠١٢٥ صوم ٧٥ تین خزینه‌دن وظیفه آلالار، (لکن بو آدمیراللر اچینه آدمیرال آلیکسییفنڭ وظیفه‌سی کرتلماگان)، ٢٢ ڤیتسی-آدمیرال یلغه ٢٤٩٠٧٢٨ صوم ٧١ تین آلالار هم ٣٣ قونترـآدـ میراللر ٢١٣٠٤٢٥ صوم آلالر، (لکن بو حسابقه قونترـآدمیرال آبازا کرتلماـ گان). شولای ایتوب ٦٦ دینگز توره‌ـ لرینڭ وظیفه‌سی‌غنه خلقغه ٦١٨٠٣٤٨ صوم‌غه توشه‌در. ایك زور وظیفه‌لرنی اوشبو آدمیراللر آلادر : آڤیلانـ ٢٤٠٤١٢ صوم، بیریلیوف ٢٢٠٥٤٠ صوم، چیماچوف-١٨٠٠٠٠، آرسینیفـ ١٥٠٦٩٤ صوم ٣٥ تین، قازناقوفـ ١٥٠٠١٩ صوم، دوباصوف-١٣٠٨٧٢ صوم، اصکریدلوف-١٣٠٣٤٠ صوم، اشمیدت-١٣٠٣٣٠ صوم، پیلکینـ ١٢٠٨٤٠ صوم، روژدیستڤینسکی-١٣٠١٦٢ صوم، ڤیرخوفسکی-١٢٠٣٤٠ صوم، دیقوف - ١٢٠١٦٥ صوم ٧١ تین، کوپرییانوف- ١٢٠٩٥ صوم هم بولاردان قالغانلری ١١ مڭدن ٦ مڭگه قدر . («مالڤا»)

ناظرلر (مینیسترلر) نڭ گراف ڤیتتی ریاستی آستنده بولغان صوڭغی مشاوره‌ـ سنده سایوز (اتفاق) لر حقنده موقت زاکونلر تماما قارالوب بتمش .

بزنڭ ایشتومز بوینچه بوزاکونلر بوینچه فقط هنری اتفاق (پرافیسیونالنی سایوز) لرغه‌غنه رخصت ویرله‌چك اولده رسمی بولوچیلق شرطی برله‌گنه ایکان . اتفاقنڭ مقصودلری، آنی یاصاغان آدملرنڭ فامیلیه وآچق آدرسلری شول یرنڭ پالیتسه‌سنه معلوم بولورغه کیراك ، آندن صوڭ ، اگرگوبیرناتوردن یاکه شول قالانڭ باش توره‌سندن اون بش کون اچنده جیبلوشرغه ممانعت کورلسه بواتفاقنی وجودگه چغاررغه یاری . ایمدی اگرده اوشبو اتفاقنڭ اعضالری اوزلرینڭ جمعیتلرنده اتفاقنڭ رسمی پروغرامه لرندان چقسه‌لر هم آلارنڭ سوزلاری مملکتده موجود ترتیبکه وعمومی خوفسزلکگه قارشی بارسه‌لر، شول وقتده داخلیه نظارتینڭ تدارکی بوینچه اتفاق بتروله‌چك ، اوشبو خصوصده تیزلك ایلان داخلیه ناظرینڭ پراڤیتلستڤیننی سیناتقه‌عرض قیلوبوینچه پراڤیتلستڤیننی سینات آز وقت اچنده تفتیش قیلوب بتره‌چك . ر، ص .

فینلاندیه‌ده تیلیغراف دولت‌تیلیغراـ [illegible] هیچ قبول ایتمیدر. چونکه فینلاندیه‌تیلیغرافنده خدمت ایتوـ چیلر روسیه‌ده‌غی ایبداشلری برلن بر اتفاقده تورالار اما پوچطه‌تیلیغراف جمعیتندن اش باشلارغه رخصت آلنغان یوق. ایندی شول رخصتنی کوتوب توروب فینلاندیه تیلیغرافچیلاری تیلیغرامالارنی قبول ایتمیلر .

وارشاوده عسکر باشلقلاری شهر خلقینه اورامده طایاق زونتیك یاکه باشقه شوندای بر نرسه توتوب یاکه قوللارنی کسه‌گه طغوب یورورگه دخیده خاتونلارغه قولنی جلتور ایچون بولغان بر نسته‌گه (موفطه‌غه) قوللارینی طغوب یورورگه منع ایتدیلر .

تیلغرام خبرلرینه قاراغانده چوالولارده تلف بولغانی کشی‌لرنڭ صانی تقریبا اوشبودر : دیکابرده ٢٠٠٠ کشی اولتورلب ٨٠٠٠ جراحتلنگان. اوکتابر آینده بولغان واقعه‌لارده ٥٠٠٠ لب کشی‌تلف‌بولغان غنوارآینده ٣٠٠٠لب ایندی بونڭ اوستینه یل بوینده واق تویك‌چوالولارده‌تلف‌بولغانلارنی صالساق ١٩٠٥ نچی یلده بارسی ٢٠ مڭلب جیولادر .

روسیه بوگینی تویاگان آنگلیه پاراخودینڭ هلاك بولووی .

لوندون ــ صایگون شهرنده ١٠ میلیونغه قریب روسیه‌گه مخصوص قوراللر وباشقه نرسه‌لر تویه‌گان «کارللیل» نام آنگلیه پاراخودی یانوب صو توبینه کیتمشدر.

قزان خبرلری :

بوکون کیچ ٧ ساعت « بلغار» زالنده « روسیه مسلمانلری اتفاق» قزان شعبه سینڭ عمومی جیونی اولاچاق مجلس‌که فقط اعضا بولغان کشیلر هم محله ومدرسه‌لر صایون ٢ کشی کرتولاچاك .

غزیته‌مزنڭ محرر مستشاری یوسف افندی آقچورا اوغلی ٢ نچی غنوارده پتربورغه کتدی .

غنوار ٢ نده دوشنبه کون ساعت ٢ ده شهر کتبخانه‌سینڭ مسلمانلره مخصوص شعبه‌سی آچلدی. دملا عالم‌جان حضرت وآخوند شرفی حضرت‌لر بلیغ خطبه‌لرنده کتبخانه‌نڭ اهمیتنی بیان ایتدیلر .

مشهور محررلردن هادي افندی مقصودی جنابلرینه «یولدز» نامنده هفته‌لك غزیته‌چغاررغه رخصت‌ویرلدی. یاڭی رفیقمزی تبریك ایدامز .

پریکاشچیك‌لر صایوزی‌نڭ عمومی جیونی ٦ نچی غنوارده جمعه کون ٤ ساعتده کازانسکی اورامده بیرغمان یورطنده (دڤارانسکی باغادیلنه‌قارشوسنده) استانگی فاتیرنده اولاچاق .

قزانده «ڤولڤسکی ڤیستنك» غزیته‌ـ سینڭ ١ نچی غنوارده چققان ٤٤ نچی نومره‌سنی پالیتسا توقیف ایتدی . «حریت» هم «یاڭی یل» مقدمه‌لی مقاله‌ـ لرده عیب تابلغان .

قزانده شهر اوپراڤاسی شهرده بر یل قدری فاتیر نالوغنی توله‌مینچه فاتیر توروچی‌لارنڭ اسملرنی یازوب بیرورگا پالیتسیمیستردان صورادی . بو کشیلرنڭ دوماغه وکیل صایلارغه حقلاری بولغاندان اوپراڤا بولارنی صایلاوچی‌لار صانینه کرته‌چك .

خارجی خبرلر

چین مسلمانلرنده ترقی

آخیرغی یاپون صوغشندان صوڭ قطای مسلمانلرنده بتونلای باشقه بر حیات باشلادی . هرقایوسی ترقی وآلغه بارو خصوصنده سویلاشه وکیڭاشه باشلادیلر . سویلاشوبگنه دگل بالفعل ترقی باسقچی بولغان مکتب مدرسه‌لر یاصیلر . عربچه ، ترکیچه ، قطایچه اوقور اوچون مکتب‌لری بار. بوطرف مسلماـ نلرینه عربچه بیك یگل برتل أره‌تنه کرمش حتی قطای‌برله سودااینه تورغان جاوه، سیلان سوداگرلری عربچه سویلاشورلر .

قطای حکومتینڭ بوصوڭ آرالارده یاڤروپاغه تحصیل معارف‌اوچون یبارد‌کی یکت‌لر آراسنده بر نیچه سینڭ مسلمان ایدکی آیروچه شادلق بیرردای خبرلردندر .

* * *

ترکیه‌ده پوچطه‌وتلیغرام دائره‌لرنی اصلاح حقنده ناظرلر مشاوره ایدیورلر.

سینترالنی مانوفاکتورنی ماغازین قزانڭ پرالومنی اورامده اوز یورطنده هم شعبه‌لری اچترخانده

١ نچی ماغازینی کاناؤ بوینده ٢ نچی ماغازینی زور ایصاتده

عین‌الدین شرف‌الدین اوغلی مؤمنفنڭ

ماغازینلرنده هر وقتده حاضرلنب هم کیترتلب صاتله تورغان مال‌لری : تریکالر ، دراب‌لر ، صوکنه‌لر پلوش‌لر ، حتفه جن ، ویفك ماتیریه‌لری ، صاتین ، تکان وسیتصه‌لر ، پینزنسکی هم یفك‌شل‌لر ، کولمك وکامظول‌لر اچون اوقه‌لر ، چاچاقلار هم اوقه چوقلر ، تره‌زه فرده‌لك‌تول‌لر یعنی کیسیه‌لر ، هر تورلی اسکاترلر هم اسکاترلك پلاطنه‌لر ، زیفیروی پلوشوی آتلاصنی آدیال‌لر هم یخشی‌ماقی ایلان اوزمز صردرغان زکازصاتینووی جورغانلر ، هر تورلی پالاص‌لر ، داروژکی‌لر ، کاراواط هم ماتراص‌لر ، آیاق کیوملرندان ریزینووی کالوش هم اچتراخان وتیفلیس چواك‌لری انواع کلاپوش قالفاق هم کاتتاژی‌لر . قزاندان باشقه اچتراخان ماغازینلرمزده چیتك کاوش هم صاتلماقده‌در . قزانده هم اچتراخانده مذکور مال‌لرنك بهاسنی آرتق صورامایچه بیز زاپروص صاتلماقده‌در هم جمیع مال‌لرنك بهاسنی استینه یازلغان مشتریلرمز مال بهاسنی تفتیشلتب آلورغه حق‌لری‌بار . مشتریلرمزگه ١٩٠٦ نچی سنه اچون دیواری کالیندار هدیه ایدله‌در .

آنگلیه غزیته‌لری کیله‌چکده بولاسی صوغش توغرسنده بیك کوب یازالار. (سپیقتاتور) اسملی آیلق غزیته‌ایته‌در: اگر فرانسیه یالغز بولسه ایدی گیرمانیه آنارغه هجوم ایتار ایدی اما فرانسیه یالغز توگل . فرانسیه صلح‌لق پالیتیقه‌سنده بولسه آنڭ یاغندان آنگلیه بولاچاق ایکاننی گیرمانیه یادنده توتسون . جای کونی آنگلیه بوایکسینه صوغشرغه ایرك بیرمدی . جایدن بیرلی فرانسیه صوغشقه حاضرلندی شوڭار کوره صوغشرغه اوڭغای وقت اوتب کیتکاندن گیرمانیه حاضرده تیك یاتورغه چاره‌سز راضی بولا.

(آاوتلوق) اسملی ایکنچی برغزیته یازادر:

اگر گیرمانیه برله فرانسیه صوغشسه‌لار بوصوغشقه روسیه ایتالیا هم آفستریا هیچ قاتشماسلار. اما آنگلیه فرانسیه یاغندان بولور آنڭ اوچون فرانسیه‌نڭ جیڭلماونده آنگلیه‌غه فائده بار.

قارا طاغده (چیرناغوریاده) مشروطیت.

٦ نچی دیکابردن قارا طاغ تاریخنده یاڭی عصر باشلاندی. قارا طاغ‌لیلردن معرفتلی هم کوچلی بولغان قوم‌لر ئلله نی قدر طرشوب، صوغشوب قانلار توگوب آلغان مشروطیتنی حریتنی قارا طاغلیلر بر طامچی قان آغزمینچه آلدیلار. عادل جسارتلی کناز (نیقولای) اوزینڭ خلقینه حریت وجدانیه شخصیه، سوز مطبوعات حریتی کبك مشروطیت نظاملرینی هدیه ایتوب بیردی. بولارنی همه‌سنی بو کناز اوز اختیاری برلن بیردی. خلقدان بو کینکچیلکلرنی صوراو هیچ بولمادی. حتی کنازگا یاقن بولب یورگان کشیلر آنڭ بو نیتینه بیك قارشولق قیلدیلار. مشروطیتی بیردر- مسکا طرشدیلار. آلای بولسه‌ده بولارنڭ سوزینه قارامینچه اوزینڭ عدللکینه- گنه قاراب مشروطیت حریت بیرورگا (نیقولای) غیرت قیلدی. شولای ایتوب کناز (نیقولای) اوزینڭ اسمن منگو صاغنرلق ایتوب قالدردی.

آنگلیه‌نڭ سوداسی

آنگلیه مملکتی سوداسینڭ زورلغی بلان بتون دنیاده شهرت آلمشدر هم سوداسی‌یلدان یل زورایماقده وآلغه کیتماکده‌در . سودا نظارتینڭ رسمی خبرلری بوینچه بویلغی دیکابر آینده آنگلیه‌گه کرگان مالنڭ حسابی ٥٣١ میلیون ٢٠٤ مڭده سکز یوز آلتمش صوملق ، آنگلیه‌دن خارجگه چقغان مالنڭ حسابی ٣٥٧ میلیون ٤٥٣ مڭده اوتوز صوملق‌در. اوتکان ١٩٠٤ نچی یلنڭ دیکابری بلان بویلغی دیکابرنڭ حسابن چاغشدروب قاراغانده بو یلنڭ دیکابرنده داخلگه کرگان مال اوتکان یل دیکابرندا کندن ٢ میلیون ٧٥١ مڭده ٢ یوز صوملق آرتق، هم خارجگه چقغان مالده ١٢ میلیون ٣٢٨ مڭده توقز یوز اوتوز صوملق آرتقدر. ١٩٠٥ نچی یلده داخلگه کرگان مالنڭ حسابی ٥ میلیارد ٦٥٢ میلیون ٧٩٤ مڭده ٢٠ صوملق ، داخلگه چقغان مالنڭ مجموع حسابی ٤ میلیارد ٧٨ میلیون ٢١٩ مڭ ٨ یوز ٨٠ صوملق‌در .

مکتوبلـــــر :

ردیه

عزتلو محرر افندی : حقیقت حالنی بیان اوچون بنم توبانده یازلاچاق سوزلرمه اعتبارلو غزیته‌ڭزده اورن بیرمکڭزنی اوتنه‌من. «قزان مخبری» نڭ ١٤ نچی نومری نڭ صوڭغی صحیفه‌سنده «کشی» امضاسیله (یاگدنیده‌گی مسلمانلار آغزندان بر سوز) [illegible] نیچه سوزلر یازلمش؛ شول جمله‌دن برسی، یاگدنیده مڭدن زیاده مسلمان ماردیمش. انده بو قدر مسلمان یوق، چونکه هر بر اشچی یورورگه آنصات بولسون اوچون اوزی‌نڭ فاتیرینی خدمت ایته تورغان یرینه یقین آلماق طبیعی اولدیغندان داری‌زاؤودنده‌غی اشلاوچیلر نڭ فاتیری کوبسی پورخاوای محله‌لرنده‌در، بونلارنڭ عبادتی اوچون ایسه پورخاوایده ایکی مسجدجامع حاضردر. فابرك یا سه زاؤودنده اشله‌مه‌ینچه باشقه حرکت ایله توروچیلار یاگدنیده بیك آز. آلافوزف اشچیلری اوچون بولسه، خواجه طرفندان بنا ایدلمش مخصوص بش وقتلی مسجدلری بار وشول مسجدده ملا ومؤذنلوی حاضردر، اما عید وجمعه نمازلاری اوچون یارطی غنه‌چاقرم یرده بولغان آدمیرال محله سنده‌گی مسجد جامع‌غه بارالار .

تیاتر، هم ایر وقز بالالار اوچون (اوچیلشچه) ومخصوص قز بالالار اوچون قول اشی آندیلینیه‌سی عمومی اشچیلر اوچون (کیرك روس کیرك مسلمان اولسونلار) آچلمشدر. وشونداغی مسلمان بالالارینی اوقوتماق اوچون تعیین ایتولگان آخوند شرف‌الدین حضرت هرکون‌نی وقتنده کیلوب یتوب اوچ ساعت مقدارنده بیك یخشی سبق اوقتادر، یوقاریده ایتولگان کبی بش بالطه یارطی بلکه چیروك چاقرم یرده گنه بولغانلقدان هم حضرت آط برلان یورگانلکندان اون مینوطده کیکمایچه کیلوب یته‌در. اویله برله ایکندی آراسینڭ قسقه‌لغی ایسه سبق اوقوآیلارینڭ هر قایوسنده بولمایوب بلکه دیکارنڭ اوّلگی یارطی سنده‌غنه بوله‌در، بوایسه نماز وقتلارون بلگان آدمگه بیك معلوم‌در شونڭ اوچون سبق‌نی‌تیوشلی مقدار اوقتودان هر وقتده ایکندی قصمایدر، روس- لارنڭ قسقه دینی بیراملرنده بر کونگه، راژدیستؤا کبی اوزون بیراملرنده اوچ گنه کونگه مکتبنڭ روس فراش‌لارینی استورژلارینی بوشاتماق (فابریك نظامنچه) لازم اولدقندان شول کونلرده مکتب یابق بولسه‌ده بیراملری نڭ قالغان کونلرنده همیشه آچق بولوب مسلمان سبقی اوقوتلادر. جمعه کونلرده بولسه هیچ بر اسلام مکتبنده سبق اوقلماوی هر بر مسلمان آدمگه معلومدر، شونڭ اوچون «کشی» افندی نڭ، جمعه کونلرنده حضرت کیلمی قالا دیب شکایتی اورنسزدر؛ اوشانداق (بالالارده اوقی، یازو تانومی، دین بلمی قالالار) دیب ایتووی خطادر چونکه شرف‌الدین حضرت شاکرد وقتنده‌ده درس ایتدکندن هم مدرسه‌دن چقوب اوفا قلعه‌سینڭ گیمنازیه‌سنده اسلامچه دین معلمی اولوب بش یل یخشی اوقتغانلغی اوچون گیمنازیه طرفندان ویرلمش قولنده آتیستاتی بولوب پیداگوگیه‌عه‌ده اوز درجه‌سنده یخشی آشنا اولدقندان اوستینه آلغان تعلیم خدمتنده اصلا کمچیلك قیلمی‌در؛ «کشی» افندی ایسه حضرت‌نڭ نیچوك اوقوتقانون کورمگان، یانینه کروب بالالارنی اوقتوب یازدروب قاراماغان هم حضرتدان یراق‌یوری تورغان آدم بولورغه کیراك؛ اگرده حضرت‌نڭ تعلیمی ایله آشنا بولسه ایدی کوره‌لته بر مسلمان امامینه افترا قیلوب اوزینه گناه آلورغه باطرچیلق قلماس ایدی . (حضرت‌که آینه یکرمی بش صوم وظیفه بیره‌لر) دیما کی‌ده درست توگل، چونکه من شول زاؤود کانتورنده‌غی کاسسیر ایله تانشلغم اولدقندان آچق بله‌من که بزنڭ حضرت‌که یکرمی بش صوم‌وظیفه بیرو توگل حتی اوزلری‌نڭ فابریکده‌غی روس اشچیلرون قاری تورغان هم اوچیلشچه‌ده دینلرون اویراته تورغان کشیشلری‌نڭ ژالووانیه سی‌نی‌ده یکرمی تنکه‌گه بتکره آلمیلار؛ بوندای اصل‌سزه بلور بلماس سوزلرنی یازماق بزنڭ اسلامچه بیك‌عیبدره. اوستاؤده، زاؤود اداره‌سی خدمتکارلرنڭ [illegible] کشی‌باشینه [illegible] مقداردن کیم‌بولماسون [illegible] طرفندن چیکلانمگان، شول سببدان [illegible] کسه‌سنده بزگه تیوشلی آقچه قالامی یوقمی معلوم توگل؛ لکن شول قدرسی بارکه اوستاؤ بو [illegible] خدمتکارلرنڭ صحتینی هم تعلیم اشلارینی تأمین ایته [illegible] لازم بولغانلقدان زاؤود اداره‌سی بولارنی هر قایوسینی مسلمان خدمتکارلری حقنده‌هم کامل ایلاگان، چونکه یوقاریده ایتولگانچه فابریك‌نڭ مسجدی، ملاسی، مؤذینی ومکتبنده هم معلمی بار، مسلمان‌خدمتکارلری‌نڭ بالالاری آخوند حضرتدن اوقوب دین ایمان اخلاق اویراندکاری کبی دخی‌ده نرقلاب باشقه ایر وقز بالالار (آتا آنالاری اشده وقتده الله نینده‌ای کشیلر قولنده قالمایوب) شونداغی مسجد ملاسی‌نڭ یورطنده اوزدان واستاذ بیکه‌سندان اوقوبده الحمدلله اوز درجه‌لرنده یحشوق تعلیم آلالار.

بیچاره «کشی» افندیلر، بلمیم نینده‌ای غرض اوچون‌در، آخونددان اوقی‌تورغان بالالارنی کور- گانلری زمانده: «اوغلم، سین تیاتر اوچیلشچه‌سنده آخونددان اوقومه»، آتالارینی کورگانده: «سین آنده بالاڭنی اوقوتمه، آنده روسچه‌ده اوقله‌در بیت روسچه اوقو ایسه‌یرده یارامی» دیب قورقتالار، مسکین‌عوام خلقی بوندای سوزلرگه بیك تیز اوشانوب باشی ایله‌نوب سعادة طریقنی کوره آلمیلار، روسچه اوقو یارءی یوقمی، مین اوزم آچق بله آلمیمن، شولایده بولسه ١٥ نچی نومر «قزان مخبری» نڭ اوّلگی صحیفه‌سی‌نڭ ایکنچی بولمه‌سنده (ح. فیض زاده) افندی‌دن کوچروب ٢٥ نچی سطرده «اوقیق، روسچه‌ده اوقیق» دخی دورت یول توبانرك «آخرتمز اوچون دین‌علمی نی‌قدر لازم بولسه، دینمزنی صاقلاب دنیاده ترکلك قیلماقز اوچونده روسیه‌ده بولغان مسلمانلارغه روسچه بلمك شول قدر لازم‌در» دیب یازغان مقاله‌گه قاراغانده، روس یازووی ضررسز بولماق امید ایدله‌در. ایندی شولای بولسه آلافوزف زاؤودنده‌غی مسلمان‌خدمتکارلری، هیچ بر «کشی» افندیلرنڭ اغواسینه قاراماینچه شول اوچیلشچه مکتبنی هم آنده آخوند حضرت‌نڭ اوقتوونی غنیمت بلوب ایر وقز بالالارینی سکز یاتوقز یاشندن باشلاب حضرت‌نڭ تعلیم، تأدیب وحمایه‌سینه تابشرسه‌لار دورت‌یل ایچنده یعنی ١٢-١٣ یاشینه یتکانده بالالاری دین هم دنیا جهتندان آچق کوزلی‌یخشی فهملی بولوب خصوصا قزلاری قول اشینه‌ده اویرانورلر ایدی .

قز بالانڭ سکز یاشندان ١٣ که قدر عمومی

تارغاوی دوم

برادران کریموفلر قزانده

مغازینمزده اوپتاوای هم واقلاب هر تورلی غالانتیرینی ، پارفیومیرنی هم مودنی زاغرانیچنی مال‌لار وهر تورلی مصر ، استانبول وقزان باصمه‌سی کتابلر هرقایوسی آرزان بها ایلان صاتلماقده‌در .

کتابلر اوز مطبعه‌مزده طبع قیلنغندان هر قایو کتابلرغه تجارلار اچون خصوصی اکرام ایدلور .

مطبعه‌مزگه : ترکیچه ، عربچه ، فارسیچه ، روسچه ، کتابلر ، اعلانلر ، اشچوطلار هم باشقه نرسه‌لر ، باصارغه قبول ایدله‌در . همده زاکازچیکلر تله‌گان روشده اشلنب بیرله‌در .

آتنه‌یلینیه‌لرمز اورنبورغده محمود حسینف‌یورطنده اوفیده غاستیننی دؤورده

کوله‌سکز کیلسه صوراتکز !

خاتوندن‌قاچوب اوزی‌تلاب صوغشقه کیتامن دیو، شهردن شهرگه آداشوب یورگان سوداگر باطرعلی آغاینڭ هم صوغشده راتین بولغان تاتار صالداتینڭ باشندان کیچکان حاللرنی بیان قیلوب، چن قزاق تلنده یازلمش بیك قزقلی «یاپون صوغشی» اسمنده حکایه باصلدی. رسملی هم بیتلی. صوغش‌دن قایتقان صالداتلر آلوب اوقسه‌لر، شاد اولورلر. برسی ٢٠ تین، اونسی صوم ٥٠ تین‌گه‌پوچته‌ایله یبرلور. صاتوچیلرغه آرزان. برصوم‌غه‌چه مارکه‌ده قبول. آدرس:

Г. Оренбургъ, М.-Шакиру Мухаметову. домъ Кокушкиной.

,,کروان‌سرای“ چای‌خانه‌سی اجاره‌گه بیرله‌در.

عبدالله یوسف اوغلی آپانایف‌غه مراجعت ایداسی .

غصودارستوننی دوماغه صایلاوچی‌لار ایچون

اعـلان

شهرنڭ صایلاو کامیسیه‌لری اعلان ایته‌لر :

شهرایچنده بریلدان بیرو اوزاسملرینه آیرم فاتیر توتوب فاتیرنالوغنی توله‌مینچه توروچیلار غصودارستوننی دوماغه کشی صایلاوده بولشماقلارینی تلب عرض نامه‌لرینی شو کامیسیه اولتراچاق شوشی یرلرگه هم شوشی یازلغان ساعت‌لرده یازوب بیرسونلر:

١ نچی پالیتسیسکی چاستده توروچی‌لار شهر دوماسینڭ زالینه هرکون ایرته ساعت ١٠ دن ٢ گاچه .

٢ نچی چاستده توروچی‌لار - پاصادسکی اورامده غرادصقوی زابولاچنی بالنیسی یورطنده (اورامدان کروب یوقاری ٣ نچی قاطقه منرگا) هر کون ایرته ساعت ١٠دن ١٢ گاچه هم کیچ ٥ دن ٧ گاچه .

٣ نچی چاستده توروچی‌لار ژوقوفسکی اورامده میراوی صودیالارسییزدینڭ یورطنده دوشنبه کونلردن باشقه هرکون ایرته ساعت ٩دان ١١ گاچه هم کیچ ساعت ٥ دن ٧ گاچه .

٤ نچی چاستده توروچیلار - گیورگیسکی اورامده لیماچوف یورطنده ٢٤ نچی غرادصقوی اشقولده هرکون ایرته ٩ دان ١١ گاچه کیچ ٤ دن ٦ غاچه

٥ نچی چاستده توروچی‌لار یکاترینسکی اورامده‌بوتیاگین یورطنده اوچیتلسکی اشقولده هرکون ایرته ١٢ دن ٣ گاچه هم کیچ ٦ دان ٧ گاچه .

٦ نچی چاستده تروچی‌لار بیش بالطه‌ده مسکوسکی اورامده سویشنیکوف یورطنده هرکون ساعت ٣ دن ٥ گاچه .

غصودارستوننی دوماغه صایلاو حقی بار ایکاننی تصدیق ایتر ایچون شوشی نسته‌لر کیراك :

فاتیر یاللاو توغرسنده شرط کاغزی یاکه پالیتسادان شهادتنامه یاکه باشقه کاغزلر مثلا فاتیر یاللاغانغه حساب دفتری کبك نسته‌لر .

٢٠ نچی غنواردان صونڭ شولوق یاد ایتلگان یرلرده هم شولوق ساعتلرده خلق کورسن دیب کامیسیه‌لر صاناب چقغان صایلاوچی‌لارنڭ اسملری یازولوب استینه‌غه طاغلوب قویلر. بولای طاغودان مقصود بردن صایلاوچی‌لارنڭ اسملرنی عامة اعلام ایتو ایکنچی‌دان اگر بولارده بربر خطا یا کیمچیلك بولسه (مثلا صایلارغه حقی بولغان بر بر کشی توشرلب قالغان بولسه) شول طاغلغان کوندان بر آطنه ایچنده صایلاو اشلرنی باشقاروچی غوبرنسکی کامیسیه‌گا بوخطالار طوغرسنده عرض بیروب اولگررگه ممکن ایتو .

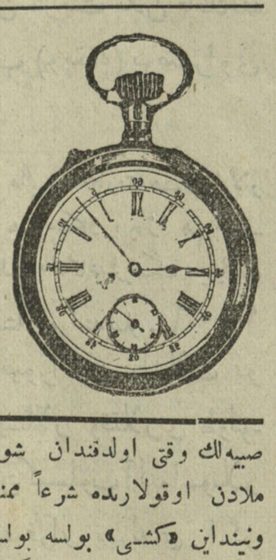

ساعتچی عبدالحلیم احمرف قازانده‌پچان بازارنده هر تورلی ساعت صاتوله هم توزاتوله‌در .

اوقوڭز !!!

خاتونلرغه مخصوص .

بیت‌نی ماتورلی : چچکدن قالغان شادرالارنی ، جییرچقلارنی، تیمراولرنی، قزل‌طابلارنی پاراوای آپپارات برلان بتوره‌در. کوندز ١ دان ٦ غه‌چه

ایوگه یوررگه ممکن

بیتده بولغان جییرچقلار ، تیمراولرنی، سیبکللرنی ، چچکدن‌قالغان‌شادرالارنی، قزل‌تابلارنی پاراوای آپپارات برله بتره‌درهم صلاویاسالادر. بیك آورسرخاولاردان مینکایوروب ترلوچیلر بولدی. سرخاولارنی قبول ایته من مسلمانلرنی ساعت ١ دان ٤ گه قدر .

اونیؤرسیتیت اورامنده کاشیرین یورطنده ماسساژا تیقافریدمان

صبیه‌لك وقتی اولدقندان شول آراده ایر کشی‌دن ملادن اوقولارده شرعاً ممنوع بولماسه کیراك کم ونیندای «کشی» بولسه بولسون هر حالده غرض شخصی‌نی‌قاتشدرماینچه جریده‌گه یازله‌تورغان نرسه‌لرنڭ اصلن بلوب یازارغه کیراك .

«ایکنچی برکشی»

ناشر ومحرری : سیدگرای آلکین

مطبعهٔ کریمیه قزانده ١٩٥٦ سنه